

Заступник голови
науково-методичної ради НУВГП
е-підпис Валерій Сорока
24.01.2022

05-02-50S

СИЛАБУС

освітньої компоненти

Науково-педагогічна практика		Pedagogical practice	
Шифр за ОП	OK10	Code in Educational Program	
Освітньо-науковий рівень: доктор філософії PhD-		Educational level: Doctor of Philosophy PhD	
Галузь знань: Аграрні науки та продовольство	20	Fields of knowledge: Agricultural sciences and food	
Спеціальність: Агрономія	201	Field of study: Agronomy	
Освітньо-наукова програма: доктор філософії (PhD)		Educational Program: Doctor of Philosophy PhD	

Силабус освітньої компоненти «Науково-педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (PhD), які навчаються за освітньо-науковою програмою **Агрономія**, спеціальності **201 Агрономія**, галузі знань **20 Аграрні науки та продовольство**. Рівне. НУВГП. 2021. 11 стор.

ОНП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/22598/>

Розробники силабусу: Клименко М.О., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Прищеп А.М., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Бєдункова О.О., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Польовий Володимир Мефодійович, доктор с.-г. наук, професор, директор Інституту сільського господарства Західного Полісся НААН України (роботодавець), Веремеєнко Сергій Іванович, доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства, Клименко Л.В., к.с.-г.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства
Протокол № 3 від “02” грудня 2021 року

Завідувач кафедри: Клименко Микола Олександрович, доктор сільськогосподарських наук, професор

Силабус схвалений на засіданні кафедри агрохімії, ґрунтознавства і землеробства
Протокол № 7 від “10” грудня 2021 року

Завідувач кафедри: Колесник Тетяна Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Керівник ОП: Клименко М.О., д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроекології та землеустрою
Протокол № 4 від “14” грудня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ: Прищеп А.М., д.с.-г.н., професор

СЗ № 312 ЕДО

© Клименко М.О., 2021
© Прищеп А.М., 2021
© Польовий В.М., 2021
© Бєдункова О.О., 2021
© Веремеєнко С.І., 2021
© Клименко Л.В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої Освіти	доктор філософії (PhD)
Освітня програма	«Агрономія»
Спеціальність	201 Агрономія
Рік навчання, семестр	III, VI
Кількість кредитів	3
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	8
Самостійна робота:	74
Курсова робота:	ні
Форма навчання	очна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПР ВИКЛАДАЧІВ	
Клименко Микола Олександрович	
	<p>доктор сільськогосподарських наук, професор, почесний професор НУВГП, заслужений діяч науки і техніки України, академік МАНЕБ, УЕАН, завідувач кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства</p>
	<p>Вікіситет</p>
<p>http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9A%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87</p>	
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/orcid-search/search?searchQuery=0000-0003-0892-0648</p>
<p>Як комунікувати m.o.klimenko@nuwm.edu.ua</p>	

Польовий Володимир Мефодійович

доктор с.-г. наук, професор, директор Інституту сільського господарства Західного Полісся НААН України
(роботодавець),

Вікіситет

<http://www.isg.rv.ua/index.php/institut/kerivnitstvo/28-polovij-volodimir-mefodijovych-direktor>

ORCID.org/0000-0002-3133-9803

Як комунікувати тел. (0362) 27-36-74; факс (0362) 27-35-00; E-mail rivne_apv@ukr.net

Веремєєнко Сергій Іванович

доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри агрохімії,
ґрунтознавства та землеробства,

Вікіситет https://esu.com.ua/search_articles.php?id=33530

ORCID ID: 0000-0003-4513-0733

Бєдункова Ольга Олександрівна,
професор кафедри екології, технології захисту
навколишнього середовища та лісового
господарства,
доктор біологічних наук, доцент

Вікіситет

<https://cutt.ly/0gBrkR4>

ORCID

<https://orcid.org/orcid-search/search?searchQuery=0000-0003-4356-4124>

Як комунікувати

o.o.biedunkova@nuwm.edu.ua

Прищепа Алла Миколаївна

Доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BF%D0%B0_%D0%90%D0%BB%D0%BB%D0%B0_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B%D0%B0%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5096-9088>

Як комунікувати a.m.pryshchepa@nuwm.edu.ua

+38 (050) 4351258

Клименко Людмила Валентинівна

доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи,
доцент

Вікіситет: <https://cutt.ly/3f9CZBG>

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6986-3881>

Як комунікувати: l.v.klimenko@nuwm.edu.ua

+38 (096) 7374828

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Науково-педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є етапом практичної та професійної підготовки аспірантів до науково-педагогічної діяльності. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або

дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Метою науково-педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь викладацької діяльності, як способу впровадження новітніх знань та власних наукових доробків, у процес підготовки студентів за освітніми ступенями «Фаховий молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр»; формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти (відповідної спеціальності), створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.

Науково-педагогічна практика аспірантів спрямовується на досягнення таких цілей:

- структурувати та дидактично грамотно перетворювати наукові знання у навчальний матеріал;
- раціонально диференціювати й систематизувати навчальні задачі;
- застосовувати новітні освітні технології, методи та засоби інтерактивного навчання, розробляти ситуаційні вправи, тестові завдання;
- розробляти силабуси;
- визначати структурні елементи лекційного, семінарського, практичного заняття відповідно до встановленої мети;
- розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи;
- розробляти й застосовувати прогресивні системи діагностики, контролю та оцінювання ефективності навчання;
- оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=4551>

Компетентності

ЗК3. Здатність приймати обґрунтовані рішення, планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.

ЗК9. Здатність здійснювати науково-дослідну та науково-виробничу

діяльність зберігаючи природне та культурне надбання.

ЗК10. Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

СК6. Вміння розробляти структурно-логічну схему підготовки фахівців, зі спеціальності 201 «Агрономія» за обраною спеціалізацією та підготовки освітніх програм.

СК13. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН5. Знати принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання.

ПРН11. Вільно спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності.

ПРН13. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.

ПРН14. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.

ПРН17. Мати здатність діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися.

ПРН21. Уміти організовувати та проводити навчання, виховання і професійну підготовку здобувачів (студентів) до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Тема 1. Ознайомлення з планом проходження науково-педагогічної практики на кафедрах інституту (тривалість, місце і т.д.).

1. Мета та завдання практики.
2. Форми науково-педагогічної практики.
3. Порядок обліку та оцінювання роботи.

Тема 2. Ознайомлення з напрямками діяльності науково-педагогічних працівників (навчальна робота, методична робота, наукова робота,

практична робота)

Тема 3. Навчальна робота

1. Проведення різних форм організації освітнього процесу (навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів);
2. Організація і проведення різних видів навчальних занять (лекцій; практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять; консультацій).

Тема 4. Методична робота

1. Аналіз проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять.
2. Розробка навчально-методичного забезпечення різних форм організації освітнього процесу.
3. Використання сучасних освітніх технологій при проведенні різних видів навчальних занять.

Тема 5. Наукова робота

1. Поглиблення знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження.
2. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.
3. Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

Тема 6. Організаційна (практична) робота

1. Здійснення різних видів педагогічної комунікації (вибір змісту, форми, методів і засобів виховної, позааудиторної, профорієнтаційної роботи тощо);
2. Здійснення неформальної освіти зі здобувачами вищої освіти і формування у них мотивації та умінь інформальної освіти.

Тема 7. Оформлення звіту та захист науково-педагогічної практики

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність працювати в команді.

Форми та методи навчання

<http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Інформаційні ресурси

Базова література

1. Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи. Київ : Кондор, 2008. 272 с.
2. Євсюков О. Ф., Чупахін С.А. Загальна педагогіка : навчальний посібник. За ред. О. Ф. Євсюкова; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2020. 150 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка: [навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закладів]. Київ : "Освіта України", 2008. 528 с.
4. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання. Курс лекцій. Навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2013. 480 с.
5. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.]. Ч.1. Харків : НУА, 2010. 480 с.
6. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.]. Ч.2. Харків : НУА, 2010. 450 с.
7. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: [навч. посіб.]. Київ : Знання, 2005. 486 с.
8. Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 472 с.

Допоміжна література

1. Пихтіна Н.П. Основи педагогічної техніки. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 350 с.
2. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В.П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). - Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 290 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. - К.: „Академвидав”, 2006. - 352 с.
4. Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Г. Немченко, О.Б. Голік, О.В. Лебідь. - Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2014. - 534 с.
5. Калашнікова Л.М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навчальний посібник. - Харків, 2016. - 260 с.
6. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник / В. В. Каплінський. - Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

Ресурси
<p>1. Кабінет Міністрів України. URL:www.kmu.gov.ua/</p> <p>2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>3. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL:http://www.libr.rv.ua/</p> <p>4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioleka (http://nuwm.edu.ua/MySql/pageJib.php).</p>
Дедлайни та перескладання
<p>Поточний контроль здійснюється протягом проходження аспірантами науково-педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.</p>
Неформальна та інформальна освіта
<p>Аспіранти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita. Зокрема, можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні</p>
Правила академічної доброчесності
<p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj Всі аспіранти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі у НУВГП (https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj) Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Відділ якості освіти НУВГП: https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/vyo/dokumenty</p>

Вимоги до відвідування

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений час: icm-xust-cve. Аспіранти можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Оновлення

За ініціативою викладачів зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у сфері агрономії. Аспіранти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі.

За таку ініціативу аспіранти можуть отримати додаткові бали.

Лектори: Клименко М.О., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Прищеп А.М., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Бедункова О.О., д.с.-г. н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства, Польовий Володимир Мефодійович, доктор с.-г. наук, професор, директор Інституту сільського господарства Західного Полісся НААН України (роботодавець), Веремеєнко Сергій Іванович, доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства, Клименко Л.В., к.с.-г.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справ